Cancer och Covid-19 samt kort info om nytt projekt

-Lägesrapport 1 juni 2020

Lena Sharp, Chef RCC Stockholm-Gotland

Region Gotland | Region Stockholm | REGIONAL CANCER CENTRE STOCKHOLM GOTLAND

Anpassningar inom cancervården

Samlad information på www.cancercentrum.se

Uppdateras löpande!

Läget just nu

- Funkar bra efter förutsättningarna för de patienter som har pågående behandling och är under uppföljning
- Digitala möten ersätter fysiska möten i stor omfattning
- Bra samverkan inom, mellan vårdgivare och med RCC
- RCCs medarbetare har arbetar ute i vården (ledningsfunktion, chefer, sjuksköterskor, läkare, administratörer). Egen personal åter på RCC från juni men 15 ssk arbetar kliniskt
- Hälsoinformatörer sprider kunskap om Corona pandemin i utsatta områden
  - Fortsätter under sommaren
  - Ungdomar med sommarjobb inom Region Stockholm
  - Bra tillfälle att informera om hälsofrämjande arbete inklusive cancerprevention
- Förstärkt verksamhet Cancerrådgivningen, 35 % ökning av samtal
  - Ökade öppettider
  - Möjlighet till individanpassat stöd
  - Samverkan med vårdgivarna
  - Närstående
- Veckovisa nationella möten
- Täta nyhetsbrev

Läget just nu

- Samverkan med Socialstyrelsen kring rapport om riskgrupper i samband med Covid-19
  - Komplext kring cancer
  - Nationell samverkan
- Omvärldsbevakning
  - Webinarier Italien, USA etc.
  - Nätverk som utbyter erfarenheter

Uppföljning, vårdskuld cancer

- **Screening**
  - Driver på uppstart
  - Hörsamhet
  - Strategier för att öka deltagandet (information, tillgänglighet, egenprovtagning, catch-up vaccinering HPV, utökning åldersintervall tjock-och ändtarmscancerscreening)
  - Avbokningar
- **SVF**
  - Nationella Signedatabasen
  - Inrapporterade data från vårdverksamheterna (via SVF INCA)
  - Månadsvisa rapporter som kommuniceras till regionledningar, vårdgivare, reg processledare
- **Antalet nydiagnostiserade cancerfall**
  - VAL
  - Månadsvisa rapporter som kommuniceras till regionledningar, vårdgivare, reg processledare
- **Rehabilitering**
- **Palliativ vård**

Standardiserade vårdförlopp (SVF)

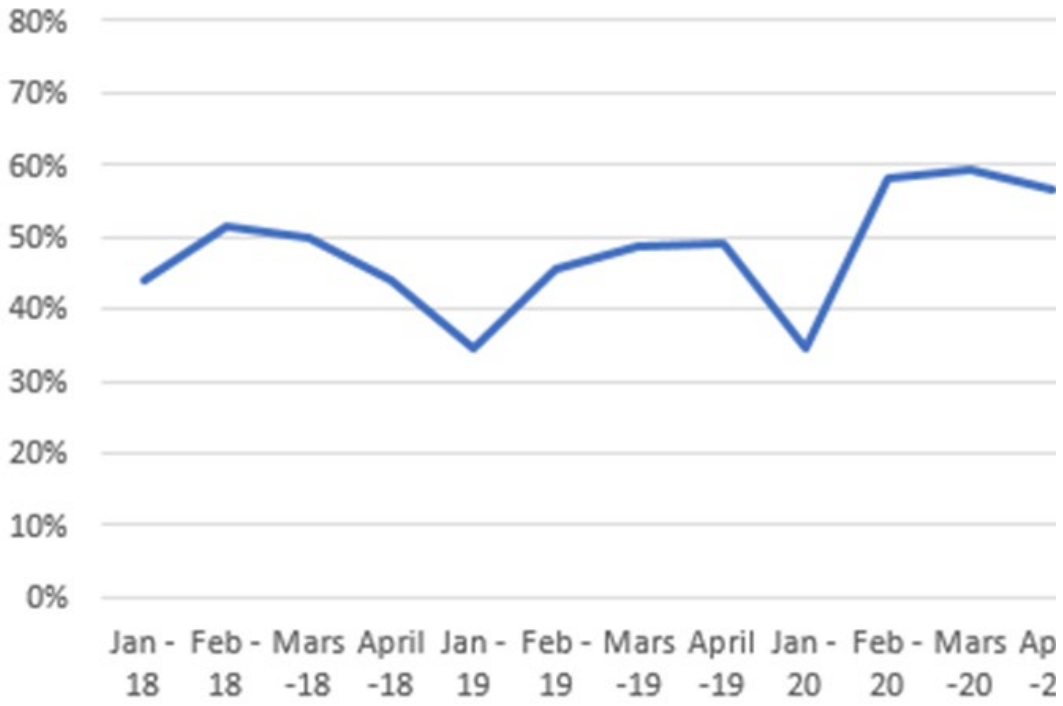
- Inrapportering av SVF- data är inte prioriterat under pandemin
  - Registrering kan ske i efterskott
  - Vårdgivare som har resurser kan fortsätta registrera
  - Möjligheten att registrera avvikelser
- Statliga medel inom ramen för förbättrad cancervård kommer utbetalas utan krav på redovisning av resultat som tidigare planerat i september 2020

SVF 2020 Stockholm-Gotland

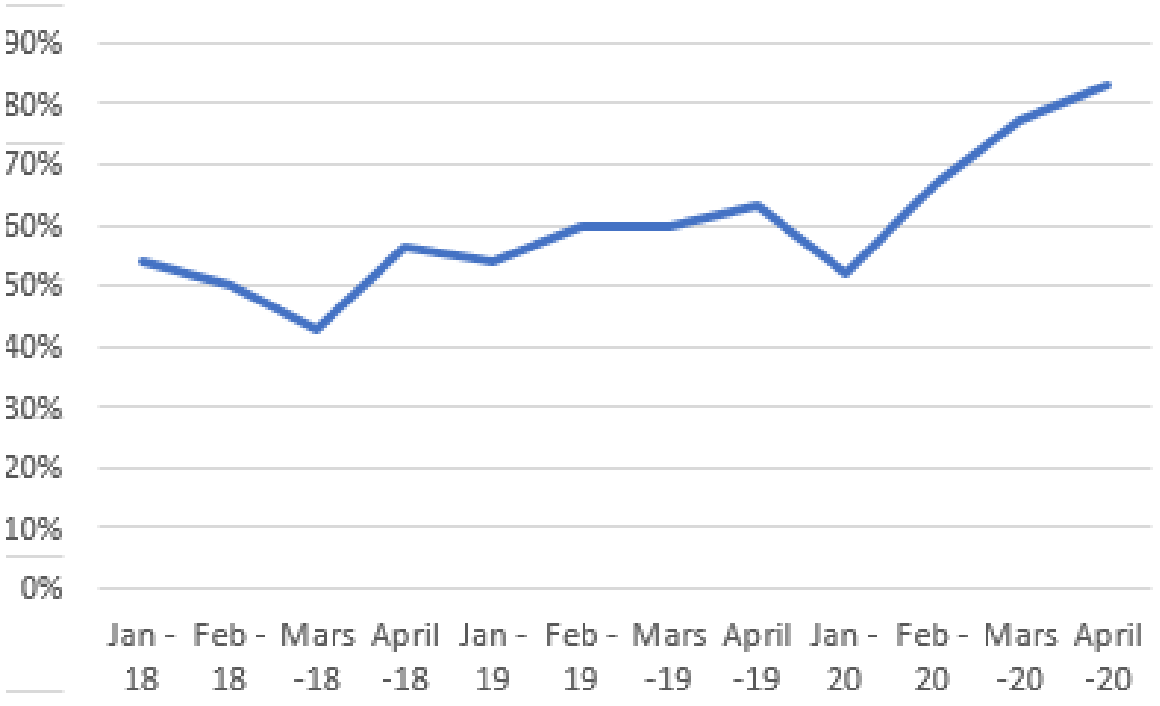
- Ingen negativ påverkan på ledtider för perioden jan-mars
- April
  - Färre registrerade fall (70 % målet, samtliga sjukhus)
  - Stora variationer
  - Eftersläpning av registrering
- Fortsatt uppföljning och dialog med vårdgivarna
- Viktigt att upprätthålla SVF arbetet
- SVF enkäter till patienter (som enda sjukvårdsregion)

SVF 80% målet (vård i rätt tid)

Stockholm

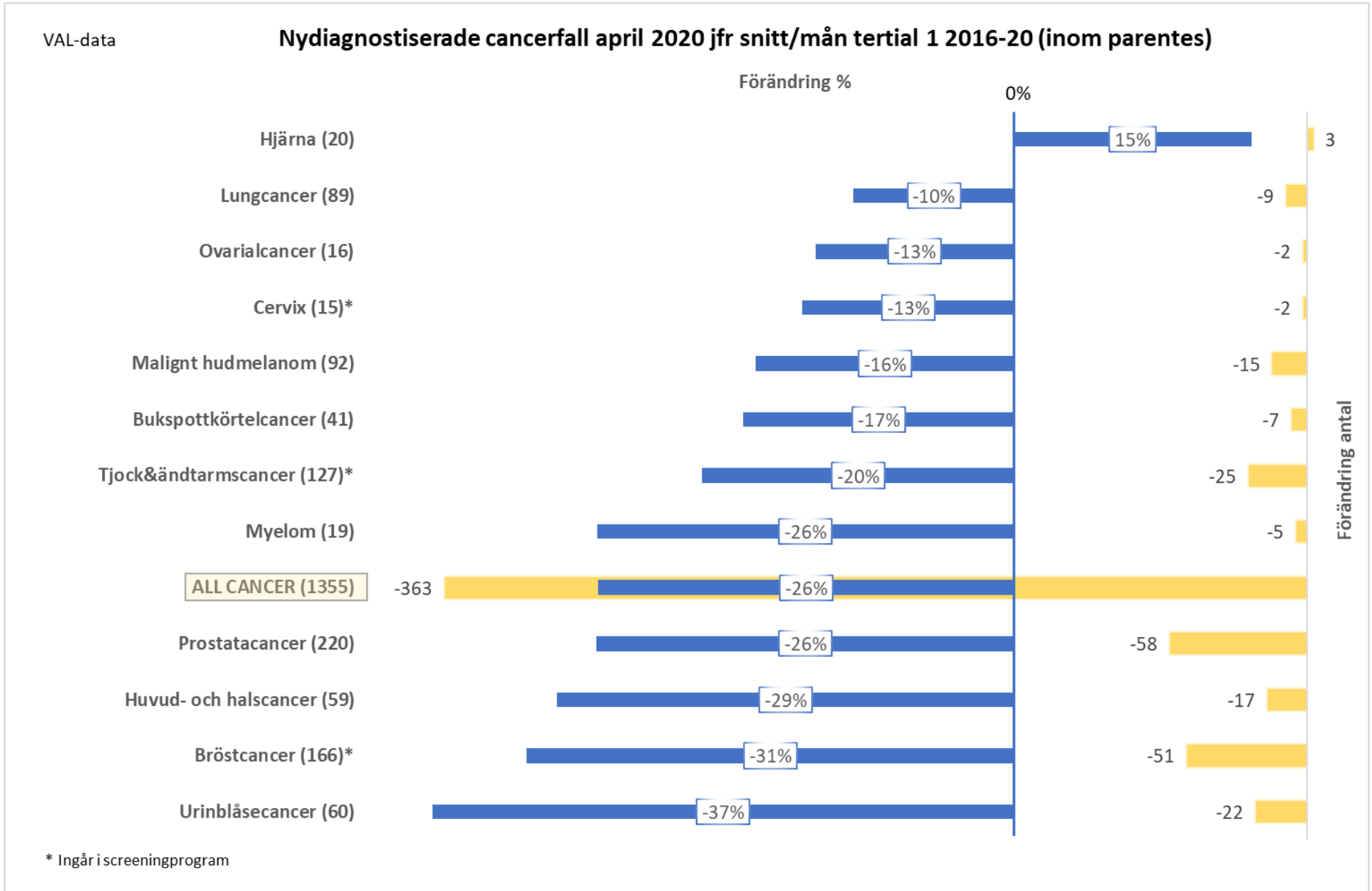
Gotland

Nya cancerfall 2020 Stockholm, preliminära data

- Tertial 1, åren 2016-2020 (VAL databasen)
- 12 cancerformer samt all cancer
- Minskning med 363 cancerfall i april 2020 (26 %)
- Inte orsakat att pausad screeningverksamhet
- Minskning av utomlänsvård, öppen och slutenvård (alla åldrar)
- I linje med internationella utvärderingar
- Förmodad fortsatt underdiagnostik i maj
- Ökad dödlighet i cancer, speciellt hos äldre

I region Stockholm ses en minskning av nydiagnostiserade cancerfall med 26 % (363 st) under april 2020. Man kan förmoda en fortsatt underdiagnostik även under maj 2020

Preliminära slutsatser från RCCs analysteam

- Antal unika patientbesök i primärvård och specialiserade öppenvård har minskat med motsvarade färre antal nydiagnostiserade cancerfall
- Minskningen ligger omkring 25-30 % vilket också överensstämmer med internationella observationer
- En försenad cancerdiagnos innebär i de allra flesta fall en försämrad prognos varför en ökad dödlighet i cancer kan förväntas senare
- Vården har idag resurser att ta hand om nya cancerfall
- Det är därför av imperativ betydelse att medborgarna upplyses om vikten att söka vård om man har besvär
- Fördjupade analyser pågår

Sammanfattning

- Cancervården har fungerat väl under omständigheterna (pandemin), men
  - Färre patienter har diagnosticerats
  - Fler har avlidit, speciellt äldre
- Samma bild ses i andra länder och för andra sjukdomar
- Imperativ vård (planerad vård som inte kan anstå) behöver komma igång så fort det går
- Cancervården behöver prioriteras då den ökande vårdskulden har enorma konsekvenser (sjukdomar med hög dödlighet)
- Kommunikation till allmänheten
  - VIKTIGT att förmedla att man skall söka vård vid symptom som kan vara cancer!
  - Regionledningen, Cancerrådgivningen, 1177, primärvården, Patient- och närståenderåd, Socialstyrelsen, nyhetsbrev

Cancerprevention barn och unga

- Cancerplanen
  1:1:3 Regional prioritering **Särskild satsning på barn och unga kring goda levnadsvanor**
  - Intervention som syftar till att utbilda och inspirera till goda levnadsvanor bland barn och unga
  - Minska påverkbara hälsoklyftor i samhället
  - Använda goda erfarenheter från övrigt preventionsarbete
  - Särskilt fokus på fysisk aktivitet och kost (förklarar upp till 30% av cancerdiagnoser i vuxen ålder)
- Förstudie genomförd våren 2020
- Planering pågår
- Pilottesta intervention 2020-2021 (Skärholmen)
- Breddinföra sjukvårdsregionalt och nationellt
- Samverkan: RCC, skola, Generation PEP, Centrum för Epidemiologi och Samhällsmedicin (CES)
- Dialog med FHM

Cancerprevention barn och unga, citat från förstudien

”Många föräldrar på den här skolan tänker att idrott är för äldre barn. Att de kan börja i mellanstadieåldern. Men det är tyvärr ofta lite för sent, det finns inte nybörjargrupper då och så har motion inte blivit en vana.”

Skolsköterska

”När man tittat på det material som finns i läromedlen kring kostcirkeln känns det lite som att tiden stannat. Men eftersom det bara handlar om några lektioner om året glömmer jag bort det tills nästa gång det är dags.”

NO-lärare

”Jag vet ju att de håller på med liknande saker i idrotten men vi jobbar tyvärr sällan tillsammans.”

Lärare i NO

”Rörelse måste vara roligt. Gärna lek där man löser problem, men samtidigt klättrar och springer. Komplettera hjärna, samarbete och rörelse. Då lockas flest, att det finns något för alla. Får inte handla om prestation.”

Lärare idrott och hälsa

Cancerprevention barn och unga

- **Informationskampanj** för att få fokus på projektet
- **Skolpersonal**
  - Evidensbaserat undervisningsmaterial (verktygslåda) om goda levnadsvanor gällande kost och rörelse för lärare i ämnena Idrott och hälsa, hemkunskap och biologi
  - Kompetensutveckling om cancerprevention och barncancer för elevhälsovården
- **Elever**
  - Aktiviteter som ger möjligheter till barn och unga att få kunskap om sig själva och sin hälsa, utan fokus på cancer eller sjukdomar
  - ”Hälsopeppare” elever som inspirerar andra barn och även föräldrar och syskon för att utveckla en förmåga att påverka sin hälsa och omgivning
- **Utvärdering av CES (process och utfall, Elevhälsoportalen)**

TACK!

lena.sharp@sll.se